

CUKRARNA

Sporočilo za javnost

Ljubljana, 16. 1. 2024

PERFORMATIVA

nov cikel posvečen performansu in izvedbeni umetnosti

25. 1. 2024

V Cukrarni se bo v četrtek, 25. januarja, ob 10.00 začela prva edicija novega cikla z naslovom **PERFORMATIVA**.

PERFORMATIVA je nov programski cikel v Cukrarni, ki je posvečen performansu in drugim izvedbenim praksam. Prva edicija PERFORMATIVA je nastala kot programsko sodelovanje med Cukrarno in Gledališčem Glej, saj je hkrati del programa novega mednarodnega festivala performansa Neskončna sedanost, ki je nastal v sklopu projekta Čas za živo umetnost (Time for Live Art). Znotraj cikla PERFORMATIVA želimo v Cukrarni odpreti prostor, kjer se predstavlja domača in mednarodna sodobna umetniška produkcija performansa. Predstavljena bodo dela, ki se izmikajo ustaljenim definicijam in formatom ter so naklonjeni k eksperimentiranju, hibridnost v žanrskem smislu in nenehnemu ustvarjanju pogojev, znotraj katerih se lahko zgodi nepredvidljivo.

Program se bo odvijal v treh časovnih sklopih - januar, maj in november. Vsak sklop bo poudaril eno izmed osnovnih kategorij performansa. Tako januarski sklop zaznamujejo dela, ki se na različne načine dotikajo pojma ČASA, majski sklop bo posvečen pojmu PROSTORA in novembrski TELESU, vprašanjem prisotnosti in telesnosti.

- Začetek novega programskega cikla v Cukrarni, ki je posvečen performansu in drugim izvedbenim praksam, z naslovom **Performativa** bo v četrtek, 25. januarja.
- Prva edicija je nastala kot programsko sodelovanje med Cukrarno in Gledališčem Glej, del novega mednarodnega festivala performansa Neskončna sedanost, ki je nastal v sklopu projekta Čas za živo umetnost (Time for Live Art). Festival bo potekal v Gledališču Glej in v Cukrarni med 24. in 26. januarjem 2024.
- Performativa odpira prostor, kjer se bodo predstavljala domača in tuja umetniška produkcija performansa.
- Prva edicija bo vključevala galerijski predogled filma umetniškega tandema **VestAndPage** (NEM/ITA), akcijo **Martine Viale** (KAN/FRA), performans **Tajči Čekada & Ivane Kalc** (HR) in performans **Slavena Tolja** (HR).

PROGRAM

10.00–22.00	Strata , VestAndPage galerijski predogled, film, 75 min.
18.00–21.00	Brez naslova (Tavanja) , Martine Viale akcija, 180 min.
19.00–20.00	Delovišče 101/3 , Tajči Čekada & Ivana Kalc performans, 45–60 min.
21.00–21.30	Ljubljana, 25. 1. 2024 , Slaven Tolj performans, 30 min.

V letu 2024 v Cukrarni začenjamo nov programski cikel PERFORMATIVA, ki bo posvečen performansu in drugim sorodnim izvedbenim praksam. PERFORMATIVA ima za cilj kontinuirano predstavljanje domače in mednarodne sodobne umetniške produkcije performansa – ustvarjanja na vibrantnem in izjemno heterogenem področju, ki ga zaznamujejo izmikanje ustaljenim definicijam in formatom, naklonjenost eksperimentu, hibridnost v žanrskem smislu in nenehno ustvarjanje pogojev, znotraj katerih se lahko zgodi nepredvidljivo.

Program je oblikovan v treh časovnih sklopih: odvijal se bo konec januarja, maja in novembra, vsaka posamezna edicija pa bo vključevala dela domačih in tujih umetnikov. Program obravnava kategorije časovnosti, prostorske in telesnosti kot elementarne značilnosti performansa in izvedbenih praks, ki zarezujejo v sodobno družbenopolitično tkivo, pa vendar bo vsak njegov del osredotočen na eno izmed osnovnih kategorij. Tako januarski sklop zaznamujejo dela, ki se na različne načine dotikajo pojma ČASA, majski sklop bo posvečen pojmu PROSTORA in novembrski TELESU, vprašanjem prisotnosti in telesnosti.

Prvi sklop PERFORMATIVE, na sporedu 25. januarja 2024, vključuje štiri dela mednarodne zasedbe umetnic in umetnikov, ki bodo naselili različne prostore Cukrarne (kletni prostor, avlo in galerijo Parter). Cikel vključuje dva performansa, triurno umetniško akcijo in galerijski predogled filma performansov, izvedenih za kamero. Prva edicija PERFORMATIVE je nastala kot programsko sodelovanje med Cukrarno in Gledališčem Glej, saj je hkrati del programa novega mednarodnega festivala performansa Neskončna sedanost, ki je nastal v sklopu projekta Čas za živo umetnost (Time for Live Art). Že iz naslova festivala se da zaslutiti, da bo ta spodbujal razmisleke o pojmovanju telesnosti v intenzivnem trajanju sedanjega trenutka, ki prevlada nad preteklo vrsto trajanja, o času zgodovine, linearnem, kontinuiranem času, ki zajema preteklost, sedanost in prihodnost. Festival bo potekal v Gledališču Glej in v Cukrarni med 24. in 26. januarjem 2024.

Predstavljeni dela zaznamujejo zarezovanje v čas – najsi gre za zarezo v lastni spomin, zgodovino, geološki čas ali sodobnost. Obenem gre za dela, ki se zavestno upirajo pospešeni krononormativnosti današnje družbe, t. i. shizofreni časovnosti in hiperproduktivnosti. Ravno

nasprotno, umetnice in umetniki za obravnavanje časovno-prostorskih relacij uporabljajo različne umetniške strategije – repetitivnost, vzdržljivost, vztrajanje, upočasnjevanje, ultimativno prisotnost v cikličnem procesu minevanja, naj gre za obravnavanje asociativnih spominov osebnega mikrokozmosa, povezanih z vprašanjem človeškega obstoja, minljivosti in smrti, ali pa za univerzalne teme, zazrte v globoke plasti človeške civilizacije, ki se vedno dotikajo tudi osrednjih eksistencialnih in družbenih vprašanj. Vsako posamezno delo lahko opazujemo kot proces, znotraj katerega nastaja krhek zemljevid minljivih situacij, posredovanih skozi izkušnje, geste, ki jih telo v danem trenutku izolira in prevaja.

Program bomo začeli ob 10. uri v kletnem prostoru Cukrarne, kjer bo kot galerijski predogled prvič predstavljena *Strata*, film oziroma videoinstalacija umetniškega tandema VestAndPage, ki bo sicer svetovno filmsko premiero doživela februarja 2024 na Nizozemskem. Projekt lahko označimo za hibrid med filmom in performansom, kajti ustvarjen je bil na osnovi interdisciplinarnih performansov devetnajstih mednarodnih umetnikov (Aldo Aliprandi, Marianna Andrigo, Andreas Bauer Kanabas, Anguezomo Mba Bikoro, Giorgia De Santi, Francesca Fini, Nicola Fornoni, La Saúla/La Pocha Nostra, Stephan Knies, Fenia Kotsopoulou, Boris Nieslony, Ralf Peters, Enok Ripley, Sara Simeoni, Marcel Sparmann, VestAndPage, Susanne Weins, PYUR, Woob), ki so se leta 2021 odpravili v prazgodovinske jame Švabske Jure in za kamero ustvarili skupek poetičnih in filozofskih prispevkov o raziskovanju izkušnje globinskega geološkega časa, več milijonov let, znotraj telesa.

V avli Cukrarne bo ob 18. uri Martine Viale začela svojo večurno akcijo *Brez naslova (Tavanja)*. Umetnica svoja dela ustvarja kot lokacijsko specifične akcije, ki so globoko zasidrane v praksi časovno-prostorske prisotnosti. V procesu minevanja časa razvija efemerne in subtilne situacije ter udejanja in beleži svojo prisotnost z ustvarjanjem minljivih zemljevidov, ki jih sestavljajo sledi izvedenih mikroakcij. V nenehno izmikajoči se sedanosti, zdajšnjem trenutku, ki prihaja iz prihodnosti in se mimo nas oddaljuje v preteklost, vedno znova išče in kopiči sledove pomena ter razpira prostor za možne dialoge med svojim in gledalčevim telesom, med časom in krajem izvedbe.

Ob 19. uri bosta v galeriji Parter Tajči Čekada in Ivana Kalc predstavili *Delovišče 101/3*, tretjo izvedbo performansa, nastalega na specifični lokaciji nekdanjega političnega zapora Goli otok, v t. i. Petrovi luknji, delovišču za psihološko in fizično trpinčenje zapornikov. V repetitivni in upočasnjeni koreografiji umetnici uprizarjata absurdno in neskončno delo – prenašanje kamnov s kupa na kup – ter odpirata problematiko ekonomije dela v današnjem času. Z umestitvijo performansa na lokacijo Cukrarne se njegov kontekst razširja na specifično problematiko dela na področju umetnosti, predvsem na njegovo (ne)vidnost in vrednotenje.

Kot zaključek dogodka bomo ob 21. uri predstavili novi performans Slavena Tolja s kronotopičnim naslovom *Ljubljana, 25. 1. 2024*. Avtor, znan po svoji minimalistični in radikalni umetniški praksi, vanj vpelje kompleksno osebno poetiko, ki je tesno povezana z njegovimi zdravstvenimi težavami zadnjih let, katerih posledica so okrnjeno besedno komuniciranje in motnje pri artikulaciji govora. Njegovo metodologijo bi lahko označili za

»arheološki« pristop, saj v performans vključi izbrane fotografije in predmete iz lastnega arhiva, ki jih obravnava fragmentarno in asociativno. Zdi se, da prek izkustev iz preteklosti stimulira nevronske povezave in mreže znotraj poškodovanih možganov, krepi spomin in ustvarja abstraktni prostor preteklih dogodkov in stanj, s katerimi krmari po sedanjosti in obvladuje stvarnost. Naslov dela je izpoved o Toljevem danes, ki je kraj neprestanega soočanja s smrtjo, hkrati pa testament njegove minljivosti.

Program je zasnovan tako, da se odvija v več prostorih galerije. Obiskovalci so vabljeni, da si sami ustvarijo svoj itinerar, se potopijo v subtilne umetniške intervencije v čas in prostor ter jih izkusijo z želeno hitrostjo. Pričujoča časovno-prostorska postavitev, naseljena s performansi in akcijami, skuša ustvariti odprto situacijo za oblikovanje drugačnih temporalnosti, drugačnih dinamik sobivanja in prisotnosti, pa tudi manevrski prostor za premislek o preoblikovanju časovnih konceptov, ki se porajajo na presečišču telesnih in družbenih temporalnosti ter realnega časa.

Mara Anjoli Vujić

Kolofon

Kustosinja: Mara Anjoli Vujić

Fotografije: Andrea Knežević, Milomir Kovačević, Max Wyse, Fenia Kostopoulou

Producentke: Janja Bužecan, Nastja Miheljak, Inga Remeta

Tehnična produkcija: Martin Lovšin

Produkcija: Gledališče Glej

Koprodukcija: Cukrarna / MGML

S podpora: Mestna občina Ljubljana, Ministrstvo za kulturo, program Evropske Unije
Ustvarjalna Evropa

Program je del aktivnosti Evropskega projekta z naslovom Time for Live Art.

Podpisi k foto gradivu

STRATA (©VestAndPage)

Martine Viale (Avtor fotografije: Max Wyse)

Delovišče 101 (Avtor fotografij: Andrea Knežević)

Slaven Tolj (Avtor fotografije: Milomir Kovačević)